

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра таксації лісу та лісового менеджменту

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор ННІ ЛіСПГ

Лакида П.І.

«___» _____ 2021 р.

«СХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри таксації лісу та лісового
менеджменту

протокол № 17 від «04» 06 2021 р.

Завідувач кафедри

Білоус А.М.

«РОЗГЛЯНУТО»

Гарант ОП «Лісове господарство»

Пузріна Н.В.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Лісове підприємництво

(назва навчальної дисципліни)

спеціальність 205 Лісове господарство

(шифр і назва спеціальності)

освітня програма Лісове господарство

(назва спеціалізації)

ННІ Лісового і садово-паркового господарства

(назва інституту)

Розробник програми: к.с.-г.н., доцент Домашовець Г.С.

Київ - 2021 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Лісове підприємництво

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітній ступінь		
Галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство	
Спеціальність	205 Лісове господарство	
Освітній ступінь	Бакалавр	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Вибіркова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів	4	
Кількість змістовних модулів	2	
Форма контролю	Іспит	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
Рік підготовки	4	3
Семестр	7	5
Лекційні заняття	13 год	6 год
Практичні заняття	26 год	6 год
Лабораторні заняття		
Самостійна робота	81 год	108 год
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних самостійної роботи студента	2 год 2 год	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета. З переходом економіки України до ринку зростають вимоги до економічної підготовки спеціалістів. Вивчення навчальних матеріалів дисципліни сприяє отриманню майбутніми бакалаврами Лісового господарства відповідного рівня теоретичних знань, формування і розвиток спеціальних вмінь, практичних навичок вирішення актуальних питань організації і функціонування підприємницької діяльності, основних рис підприємця, а також практичних вмінь і навичок щодо механізму організації власної справи, оволодінні методикою аналізу політики підприємства, ризиків, що супроводжують підприємництво, шляхів їх уникнення.

За своєю економічною природою підприємницька діяльність – це економічні відносини, що виникають між людьми з приводу організації власної справи, виробництва, їх функціонування з метою отримання прибутку.

Підприємництво є однією з головних складових ринкової системи господарювання. На нього покладено розв'язання таких важливих економічних і соціальних завдань, як насичення національного ринку різноманітними благами, розв'язання проблеми зайнятості населення та сприяння становленню середнього класу, розвиток конкуренції, формування господарської культури тощо.

Метою вивчення дисципліни «Лісове підприємництво» є формування системи базових знань із організації, функціонування та правового регулювання підприємницької діяльності, а відтак формування підприємницького мислення. Курс спрямовано на ознайомлення з історичними передумовами виникнення підприємництва та з його розвитком у суверенній Україні, з поглядами на підприємництво провідних українських і зарубіжних вчених-економістів, на оволодіння теоретичними навичками з організації та управління власною справою, на вміння використовувати інструментарій менеджменту та маркетингу у підприємницькій діяльності.

Предметом дисципліни є вивчення та дослідження закономірностей організації та розвитку підприємницької діяльності, законів та принципів функціонування підприємств, ролі підприємництва у розвитку економічно-соціального, науково-технічного та інноваційного розвитку країни.

Для досягнення поставленої мети у дисципліні поставлені такі основні завдання:

- з'ясувати місце дисципліни у навчальному процесі, розкрити її основну мету та визначити основні категорії підприємництва;
- дати чітке уявлення про загальнотеоретичні засади підприємництва;
- ознайомити із сучасним станом розвитку підприємництва та його проблемами;
- сформувати у студентів цілісне бачення проблем підприємницької діяльності;
- озброїти студентів навичками і вміннями, необхідними для організації власної справи.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:

- роль та значення підприємницької діяльності для розвитку суспільного

виробництва, особливості підприємництва в Україні;

- законодавчу базу, що регулює розвиток підприємництва в Україні;
- особливості підприємницької діяльності в сфері лісового господарства;
- принципи та ціннісні аспекти лісового підприємництва в Україні;
- типи ситуацій ділового спілкування та відповідні їм правила поведінки;
- особливості міжнародного підприємництва та основи міжкультурної комунікації;
- значення провідних напрямів та професій у підприємницькій діяльності;
- механізм створення власної справи, методику складання бізнес-плану й аналіз діяльності підприємств.

вміти:

- знайти сферу підприємницької діяльності,
- організувати власну справу,
- підготувати засновницькі документи,
- розробити бізнес-план,
- мінімізувати ризики при прийнятті підприємницьких рішень,
- створювати умови для збереження підприємницької таємниці,
- визначати вплив етичних регуляторів на поведінку та ефективність суб'єктів бізнесу,
- аналізувати фінансову діяльність підприємництва.

Навчальна дисципліна забезпечує формування загальних компетентностей:

ЗК 7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії.

ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

спеціальних (фахових) компетентностей:

ФК 9. Здатність розробляти проектну документацію, зокрема описи, положення, інструкції та інші документи.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент набуде певні програмні результати навчання, а саме:

ПРН 4. Володіти базовими гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення лісового господарства.

ПРН 5. Вибирати комплекс необхідних природничо-наукових знань та професійної інформації для вирішення питань майбутньої фахової діяльності.

ПРН 7. Застосовувати законодавчі акти, нормативно-довідкові матеріали, організаційно-управлінську документацію з організації та ведення лісового і мисливського господарства, знання з економіки та права для забезпечення ефективної виробничої діяльності.

ПРН 8. Проектувати та організовувати ведення лісового та мисливського господарства відповідно до встановлених вимог.

ПРН 12. Інтегрувати та удосконалювати виробничі процеси ведення лісового господарства відповідно до чинних вимог.

ПРН 16. Організувати результативні та безпечні умови праці.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Підприємництво як форма господарювання

Тема 1. Сутність підприємництва. Правові засади здійснення підприємницької діяльності в Україні (2 год.)

Історія розвитку підприємництва. Сутність та роль підприємницької діяльності в суспільстві. Теорії та концепції підприємництва. Головні функції сфери підприємницької діяльності. Роль і значення підприємництва в економічному розвитку країни. Основні тенденції розвитку підприємництва в Україні. Великий, середній та малий бізнес.

Тема 2. Підприємство як основна організаційна структура підприємницької діяльності (2 год.)

Поняття і характерні риси підприємства, основні види його діяльності. Види та об'єднання підприємств. Господарські товариства. Змістова характеристика виробничого підприємства. Інноваційне підприємство.

Тема 3. Мале підприємництво в Україні (2 год.)

Сутність, функції та розвиток малого підприємництва в Україні. Основні етапи проведення комплексного економічного аналізу результатів діяльності підприємства. Економічна ефективність виробничого підприємства та типовий взаємозв'язок між його складовими. Оцінка ефективності виробничо-господарської діяльності малого підприємництва в Україні.

Тема 4. Міжнародне підприємництво (1 год.)

Сутність та характеристику міжнародного підприємництва, розвиток та форми міжнародної підприємницької діяльності, глобалізація міжнародного підприємництва. Вміти аналізувати взаємозв'язок і взаємодію складових системи управління; визначати функції та напрямки діяльності міжнародного співробітництва підприємств лісового господарства.

Змістовний модуль 2. Організація і регулювання підприємницької діяльності

Тема 4. Механізм створення власної справи у лісовому господарстві (4 год.)

Основні етапи створення власної справи. Початковий капітал та джерела його формування. Типові помилки підприємців при заснуванні власної справи.

Законодавча база України для заснування нових підприємств. Обґрунтування та формування цілей підприємництва. Засновницькі документи (статут, установчий договір) та їх підготовка, вимоги до змісту документів про заснування. Державна реєстрація підприємства. Порядок і умови реєстрації нового підприємства, система реєстрації новоствореного підприємства. Документи, які потрібно подавати в місцеву держадміністрацію про створення нового підприємства. Ліцензування підприємницької діяльності. Основні види підприємницької діяльності, що підлягають ліцензуванню в Україні. Шляхи припинення підприємницької діяльності.

Тема 5. Менеджмент і маркетинг у підприємницькій діяльності (2 год.)

Поняття та роль менеджменту у підприємницькій діяльності. Принципи та функції менеджменту. Рівні та види менеджменту. Організаційна структура управління підприємством: поняття та типи. Сутність та види маркетингу. Комплекс, функції та тактика маркетингу на різних стадіях життєвого циклу товару на етапах створення підприємства. Реклама та її роль в підприємницькій діяльності.

Тема 6. Фінансування і оподаткування підприємницької діяльності (2 год.)

Сутність планування підприємницькою діяльністю. Принципи та методи планування. Об'єкти планування на підприємстві. Фактори, що впливають на вибір форми планування. Система планових нормативів та показників. Поняття фінансування підприємницької діяльності та принципи його забезпечення. Джерела фінансування підприємницької діяльності. Державне фінансування та самофінансування підприємництва. Банківське та комерційне кредитування підприємницької діяльності. Оподаткування підприємницької діяльності. Сутність податків та їх функції. Податкова система України. Класифікація та види податків в Україні. Спрощена система оподаткування підприємницької діяльності.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/ практичн і)	Результати навчання	Завдання	Оціню вання
Модуль 1				
Сутність підприємництва а. Правові засади здійснення підприємницьк і діяльності в Україні	2/2	Знати термінологію, роль та значення підприємницької діяльності для розвитку суспільного виробництва, особливості підприємництва в Україні, законодавчу базу, що регулює розвиток лісового підприємництва в Україні, види підприємств за основними класифікаційними ознаками; вміти пояснювати концепції підприємств; аналізувати форми	Виконання практичної роботи Виконання самостійної роботи (неформальна онлайн освіта на основі МВОК)	10 5

		підприємницької діяльності.		
Підприємство як основна організаційна структура підприємницької діяльності	2/4	Знати термінологію, основні організаційно-правові форми господарювання суб'єктів підприємництва та їх характеристику, порядок їх створення, управління, обсяг прав та відповідальності. Вміти аналізувати взаємозв'язок і взаємодію складових системи управління; обґрунтовувати напрямки вдосконалення організаційної структури управління підприємством, формулювати місію та цілі підприємства; визначати функції та напрямки діяльності підприємств лісового господарства.	Тестування за темою Виконання практичних робіт Виконання самостійної роботи (неформальна онлайн освіта на основі МВОК)	5 10 5
Мале підприємництво в Україні	2/4	Знати термінологію, сутність, функції та розвиток малого підприємництва в Україні. Основні етапи проведення комплексного економічного аналізу результатів діяльності підприємства. Економічна ефективність виробничого підприємства та типовий взаємозв'язок між його складовими. Оцінка ефективності виробничо-господарської діяльності малого підприємництва в Україні.	Тестування за темою Виконання практичної роботи Виконання самостійної роботи (неформальна онлайн освіта на основі МВОК)	5 10 5
Міжнародне підприємництво	1/2	Знати термінологію, сутність та характеристику міжнародного підприємництва, розвиток та форми міжнародної підприємницької діяльності, глобалізація міжнародного підприємництва. Вміти аналізувати взаємозв'язок і взаємодію складових системи управління; визначати функції та напрямки діяльності міжнародного співробітництва підприємств лісового господарства.	Тестування за темою Виконання практичної роботи Виконання самостійної роботи (неформальна онлайн освіта на основі МВОК)	5 10 5
Модульний контроль			Підсумковий тест в ЕНК	25
Всього				100
Модуль 2				

Механізм створення власної справи у лісовому господарстві	4/4	Знати термінології, законодавчу базу, що регулює створення та діяльність лісогосподарських підприємств в Україні, особливості створення нових підприємств у перехідний період ринкової економіки. Здійснення процедури державної реєстрації підприємства. Порядок і умови реєстрації підприємства лісового господарства, система реєстрації новоствореного підприємства. Документи, які потрібно подавати в місцеву держадміністрацію про створення нового підприємства. Шляхи припинення підприємницької діяльності.	Тестування за темою Виконання практичних робіт Виконання самостійної роботи (неформальна онлайн освіта на основі МВОК)	5 25 5
Менеджмент і маркетинг у підприємницькій діяльності	2/4	Здатність управляти бізнес процесами організації та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління, демонструвати здатність самостійного прийняття рішень, розробляти достатню кількість альтернативних варіантів, обирати оптимальні рішення та нести відповідальність за їх реалізацію	Тестування за темою Виконання практичних робіт Виконання самостійної роботи (неформальна онлайн освіта на основі МВОК)	5 10 5
Фінансування і оподаткування підприємницької діяльності	2/4	Знати термінологію. Вміти аналізувати та оцінювати фінансовий стан підприємства, оподаткування підприємств лісового господарства, особливості спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності суб'єктів малого підприємництва, порядок та умови переходу на єдиний податок., порядок нарахування та сплати єдиного податку.	Тестування за темою Виконання практичних робіт Виконання самостійної роботи (неформальна онлайн освіта на основі МВОК)	5 10 5
Модульний контроль			Підсумковий тест в ЕНК	25
Всього				100
Навчальна робота				70
Екзамен			Тест, практичні завдання, співбесіда	30
Всього за курс				100

4. Структура навчальної дисципліни 4 курс (повний термін)

Назви змістовних модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	лаб/ пр	с.р.		л	п	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Змістовний модуль 1. Підприємництво як форма господарювання								
Тема 1. Сутність підприємництва. Правові засади здійснення підприємницької діяльності в Україні	14	2	2	10	14	1	1	12
Тема 2. Підприємство як основна організаційна структура підприємницької діяльності	16	2	4	10	16	1	1	14
Тема 3. Мале підприємництво в Україні	16	2	4	10	16	1	1	14
Тема 4. Міжнародне підприємництво	13	1	2	10	13			13
Разом за змістовним модулем 1	59	7	12	40	59	3	3	53
Змістовний модуль 2. Організація і регулювання підприємницької діяльності								
Тема 5. Механізм створення власної справи	23	2	6	15	23	1	1	21
Тема 6. Менеджмент і маркетинг у підприємницькій діяльності	17	2	4	11	17	1	1	15
Тема 7. Фінансування і оподаткування підприємницької діяльності	21	2	4	15	21	1	1	19
Разом за змістовним модулем 2	61	6	14	41	61	3	3	55
Усього годин	120	13	26	80	120	8	6	106

5. Теми практичних занять (заочна форма)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Власна лісівнича справа	2
2	Застосування фінансового аналізу для оцінювання інвестиційного проекту	2
3	Методи визначення беззбитковості виробництва	2

6. Теми лабораторних та практичних занять (денна форма)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Правові та еколого-економічні засади ведення підприємницької діяльності у сфері лісового господарства на основі вивчення законодавства України.	2
2	Власна лісівнича справа	4
3	Розробка установчих документів для створення суб'єкта підприємницької діяльності – фізичної особи	2
4	Розробка установчих документів для створення суб'єкта підприємницької діяльності – юридичної особи	2
5	Застосування фінансового аналізу для оцінювання інвестиційного проекту	2
6	Методи визначення беззбитковості виробництва	2
7	Розробка комерційної ідеї	4
8	Розробка і реєстрація знака для товарів і послуг	2
9	Методика бенчмаркінгу у системі планування діяльності підприємства	2
10	Експертна діагностика фінансово-господарського стану лісогосподарського підприємства.	4

7. Контрольні питання, комплекти тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами

1. Відмінні особливості підприємства як економічної системи.
2. Засоби та механізми регулювання господарської діяльності підприємства в Україні.
3. Сутність свободи підприємницької діяльності.
4. Визначення сутності підприємництва.
5. Характеристика основних функцій та принципів підприємництва.
6. Види та форми підприємництва.
7. Організаційно-правові форми підприємницької діяльності.
8. Фактори впливу на здійснення підприємницької діяльності.
9. Мале та середнє підприємництво.
10. Культура підприємництва.
11. Охарактеризуйте перший етап розвитку підприємництва.
12. Дайте порівняльну характеристику натуральному та товарному виробництву.
13. Охарактеризуйте другий етап розвитку підприємництва.
14. Дайте характеристику третьому та четвертому етапам розвитку підприємництва.

15. Які основні якості підприємця як особистості?
16. Назвіть основні мотиви здійснення підприємницькою діяльністю.
17. Які характерні риси притаманні підприємництву як стилю та типу господарської поведінки.
18. Назвіть та розкрийте сутність функцій підприємництва.
19. Які є основні види підприємницької діяльності?
20. Охарактеризуйте сутність внутрішнього підприємництва.
21. Яке місце в економічній системі сучасного суспільства займає підприємство?
22. Що таке підприємство?
23. Які основні ознаки підприємства?
24. За якими ознаками класифікують підприємства?
25. Назвіть основні завдання та мету діяльності підприємства?
26. Які існують види та напрямки діяльності підприємств?
27. Які види підприємств в Україні Ви знаєте?
28. Які види об'єднань підприємства існують в Україні?
29. Що таке господарське товариство?
30. Які особливості товариства з обмеженою відповідальністю Вам відомі?
31. Охарактеризуйте змістову сутність виробничого підприємництва.
32. Які основні етапи, форми та види виробничого підприємництва?
33. В чому полягає процес створення нової вартості (товару)?
34. Що таке виробничий процес та виробничий цикл?
35. Яка структура виробничого циклу?
36. Назвіть види виробничих процесів за класифікаційними ознаками.
37. Чим обумовлена необхідність розвитку інноваційного підприємництва в Україні?
38. Які основні організаційно-економічні форми інноваційного підприємництва є в Україні?
39. Дайте характеристику складовим організаційно-інфраструктурного забезпечення інноваційного підприємництва в Україні.
40. Проаналізуйте галузі промислового виробництва в Україні відповідно до технологічних укладів.
41. За якими критеріями визначається розмір суб'єкта підприємницької діяльності в Україні?
42. Яку роль відіграє малий бізнес в ринковій економіці?
43. Які позитивні риси притаманні малому підприємництву?
44. Які негативні риси притаманні малому бізнесу?
45. Які функції виконує мале підприємництво в економіці країни?
46. Які проблеми гальмують розвиток малого бізнесу в Україні?
47. Які основні напрямки державної підтримки малого та середнього бізнесу в Україні?
48. Як підтримується та стимулюється розвиток малого та середнього бізнесу в країнах ЄС?
49. У чому полягає сутність міжнародного бізнесу?
50. Дайте характеристику періодам розвитку міжнародного бізнесу за Річардом Робінсоном.
51. Яка різниця між ліцензуванням та франчайзингом, як формами міжнародного підприємництва?

52. Дайте характеристику транснаціональним корпораціям, як формі міжнародного бізнесу.
53. Дайте визначення процесу глобалізації.
54. Що може слугувати передумовою створення власної справи?
55. Які стадії проходить процес організації нового підприємства?
56. Що собою являє підприємницька ідея та стимули до її виникнення?
57. Перерахуйте критерії вибору бізнес-ідеї.
58. Які види бізнес-ідей Вам відомі?
59. Яким цілям підприємницької діяльності має відповідати бізнес-ідея при її виборі?
60. Які можливі джерела фінансування бізнес-ідеї визначають в економічній літературі?
61. Які витрати включаються до витрат на заснування власної справи?
62. Що таке початковий капітал підприємства та які особливості його утворення?
63. Які існують законодавчі обмеження при формуванні назви підприємства?
64. Які Ви знаєте прийоми до формування нової назви підприємства?
65. Що таке логотип та з чого він складається?
66. Що прийнято розуміти під «торговою маркою», її типи та умови реєстрації?
67. Здійсніть порівняння понять «торгова марка» та «бренд».
68. Які установчі документи необхідні для реєстрації власної справи?
69. У чому полягає сутність сучасного маркетингу?
70. Поясніть відмінність між стратегічним та оперативним маркетингом.
71. Які існують рівні впровадження маркетингу на підприємстві?
72. Перерахуйте головні функції маркетингу на підприємстві.
73. Дайте характеристику основним видам зовнішнього маркетингу.
74. Що таке комплекс маркетингу? Дайте характеристику його складовим.
75. Дайте визначення поняттям реклама, виробник реклами, споживач реклами.
76. Які існують види підприємств-виробників реклами?
77. Дайте характеристику завданням та процесу організації служби реклами на підприємстві.
78. Охарактеризуйте основні форми, типи та види реклами.
79. Що таке план підприємства? Які існують різновиди планів, їх особливості?
80. Основні принципи планування. В чому їх суть?
81. У чому полягає методика планування? Дати загальну характеристику методиці планування.
82. У чому полягає сутність системи планування на підприємстві? Які основні напрямки планування на практиці?
83. Об'єкти планування на підприємстві та їх особливості.
84. Що впливає на вибір форм планування на підприємстві?
85. Що таке норми та нормативи?
86. Описати систему планових та нормативних показників, які є базою системи планування на підприємстві.
87. Дайте характеристику системі трудових нормативів.
88. Що таке «фінансування»?
89. Охарактеризуйте основні напрями фінансування підприємництва.
90. Назвіть основні джерела залучення фінансових ресурсів.
91. Що таке оптимальна структура капіталу підприємства?

92. В чому полягає сутність державного фінансування підприємницької діяльності?
93. Що таке банківський кредит? Які Ви знаєте види банківського кредиту?
94. Що таке комерційний кредит? Які Ви знаєте види комерційного кредиту?
95. Дайте визначення терміну «податок».
96. Які функції виконують податки?
97. Назвіть елементи податків та дайте їм визначення.
98. Що таке податкова система, які її складові?
99. За якими ознаками класифікують податки?
100. Дайте характеристику спрощеній системі оподаткування.

9. Методи навчання

У процесі викладання дисципліни «Лісове підприємництво» використовуються такі методи:

- 1) методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності (бесіда, лекція; ілюстрація; лабораторні роботи, реферати; самостійна робота студентів);
- 2) методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності (навчальні дискусії, аналіз життєвих ситуацій);
- 3) методи контролю (самоконтролю, взаємоконтролю), корекції (самокорекції, взаємокорекції) за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності;
- 4) бінарні, інтегровані (універсальні) методи.

9. Форми контролю

Основними формами організації контролю у процесі вивчення студентами дисципліни «Лісове підприємництво» є індивідуальна, групова та фронтальна перевірка знань, вмінь та навичок студентів (усна та письмова).

Форма заключного контролю – іспит.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний контроль		Рейтинг з навчальної роботи $R_{НР}$	Рейтинг з додаткової роботи $R_{ДР}$	Рейтинг штрафний $R_{ШТР}$	Підсумкова атестація (іспит)	Загальна кількість балів
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2					
100	100	70	20	5	30	100

Відповідно до «Положення про екзамени та заліки у Національному університеті біоресурсів і природокористування України», затвердженого Вченою радою НУБіП України 27.12.2019 р., рейтинг студента з навчальної роботи $R_{НР}$ стосовно вивчення дисципліни «Економіка лісового господарства» визначається за формулою:

$$R_{НР} = \frac{0,7 \cdot (R^{(1)}_{ЗМ} \cdot K^{(1)}_{ЗМ} + \dots + R^{(n)}_{ЗМ} \cdot K^{(n)}_{ЗМ})}{K_{Дис}},$$

де $R^{(1)}_{зм}, \dots R^{(n)}_{зм}$ – рейтингові оцінки змістових модулів за 100-бальною шкалою;

n – кількість змістових модулів;

$K^{(1)}_{зм}, \dots K^{(n)}_{зм}$ – кількість кредитів ECTS, передбачених робочим навчальним планом для відповідного змістового модуля;

$K_{дис} = K^{(1)}_{зм} + \dots + K^{(n)}_{зм}$ – кількість кредитів ECTS, передбачених робочим навчальним планом для дисципліни у поточному семестрі;

Рейтинг студента (слухача) з навчальної роботи округлюється до цілого числа.

Рейтинг з додаткової роботи $R_{др}$ додається до $R_{нр}$ і не може перевищувати 20 балів. Він визначається лектором і надається студентам рішенням кафедри за виконання робіт, які не передбачені навчальним планом, але сприяють підвищенню рівня знань студентів з дисципліни.

Рейтинг штрафний $R_{штр}$ не перевищує 5 балів і віднімається від $R_{нр}$. Він визначається лектором і вводиться рішенням кафедри для студентів, які матеріал змістового модуля засвоїли невчасно, не дотримувалися графіка роботи, пропускали заняття тощо.

Студенти, які впродовж періоду вивчення навчальної дисципліни набрали менше 42 балів, не допускаються до заліку і зобов'язані підвищити рейтинг на додаткових заняттях.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзамену	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

11. Методичне забезпечення

1. ЕНК «Лісове підприємництво»

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1370>

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Дедлайни встановлені в ЕНК у кожному з завдань. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку відповідно до зазначених критеріїв оцінювання у ЕНК. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час виконання практичних та самостійних робіт, тестування та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в дистанційній онлайн режимі за погодженням із директором інституту)

12. Рекомендована література

Основна:

1. Варналій З. С. Основи підприємництва: навч. посібник. 4-те вид., випр. і доп. Київ : Знання-Прес, 2014. 305 с.
2. Васенко В., Комісар С., Малікова І. Основи малого бізнесу і підприємницької діяльності. Суми: ВАТ СОД, 2012. 186 с.
3. Герасимчук В. Г. Розвиток підприємництва: діагностика, стратегія, ефективність. Київ : Вища школа, 2012. 267 с.
4. Гой І.В., Смелянська Т.П. Підприємництво: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2017. 368 с.
5. Педько А.Б. Основи підприємництва і бізнескультури: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2019. 168 с.
6. Шевеленко С. Д., Федів І. І. Підприємництво та підприємницька діяльність : Навч. посібник / За заг. ред. В.В. Сопка. - К.: Вища школа, 2013. – 224 с.

Додаткова:

1. Добротворский И. Л. Искусство войны в бизнесе. Стратегия и тактика. Москва: Изд-во «Дело и Сервис», 2013. 336 с.
2. Камлик М. І. Економічна безпека підприємницької діяльності. Економіко–правовий аспект: навч. посіб. Київ : Атіка, 2014. 432 с.
3. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність: підручник / за заг. ред. д.е.н., проф. І. М. Сотник, д.е.н., проф. Л. М. Таранюка. Суми: ВТД «Університетська книга», 2018. 572 с.
4. Економіка підприємства: навчальний посібник / Л.О.Болтянська, Л.О.Андрєєва, О.І. Лисак. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. 668 с.

Законодавство у сфері підприємницької діяльності

1. Конституція України
2. Господарський кодекс України
3. Цивільний кодекс України
4. Податковий кодекс України
5. Закон України «Про підприємництво»
6. ЗУ «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців та громадських формувань»
7. ЗУ «Про ліцензування видів господарської діяльності»
8. ЗУ «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності»
9. ЗУ «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності»
10. ЗУ «Про перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності»
11. ЗУ «Про господарські товариства»
12. ЗУ «Про захист від недобросовісної конкуренції»

13. Derevo-info – інформаційний портал деревообробної галузі. Режим доступу: <http://www.derevo.info/>.

14. Лісове господарство, лісова, паперова і деревообробна промисловість: науково-технічний збірник. Режим доступу: <http://archive.nbu.gov.ua/portal/natural/lglpdp/>.